Innspill til Prosjekt Vendepunkt:

Effektiv humanitær respons gjennom eksisterende partnerskap

CARE Norge gir med dette innspill til arbeidet med Prosjekt Vendepunkt.

Som medlem av konføderasjonen CARE International, med humanitær innsats i over 75 krisesituasjoner og tilstedeværelse i 118 land, ser vi hvordan lokalt forankrede partnerskap ofte er avgjørende for å kunne respondere raskt og effektivt når behov oppstår. I 2026 nådde CAREs nødhjelpsaktiviteter over 20 millioner mennesker direkte med livreddende innsats.

Fragmenterte finansieringsmekanismer gjør nødhjelpen mindre effektiv

Humanitære kriser og langsiktige utviklingsutfordringer opptrer i økende grad samtidig, men finansieringen er fortsatt i stor grad organisert gjennom separate finansieringsmekanismer. CARE Norge mener reformarbeidet som nå pågår, bør styrke lokalt ledet respons gjennom mer fleksible partnerskapsmodeller hvor humanitær innsats og langsiktig utvikling kobles tettere sammen.

Dagens oppdeling av finansiering reduserer fleksibilitet, skaper parallelle systemer og gjør det vanskeligere å respondere på de reelle behovene. Det fører til at man ikke utnytter eksisterende kapasitet og kompetanse, og resultatet er dessverre at man ikke utnytter ressursene mest mulig effektivt for å yte livreddende innsats.

Lokale aktører og etablert tilstedeværelse utgjør en forskjell

Selv om lokale sivilsamfunnsaktører ofte er de første og siste som er til stede i kriser, med høy tillit, lokal legitimitet og tilgang til sårbare grupper forblir de en underutnyttet ressurs. Lokale aktører er viktige brobyggere mellom det humanitære og langsiktige og bør i større grad også være innlemmet i humanitære midler. CAREs erfaring fra blant annet Myanmar, Ukraina og Sudan viser hvordan eksisterende lokale partnernettverk muliggjør rask humanitær respons også i situasjoner preget av konflikt, skiftende kontrollforhold og begrenset humanitær tilgang

I Myanmar har CAREs humanitære respons etter jordskjelvet i 2025 vært mulig gjennom eksisterende lokale partnernettverk og relasjoner. CARE og lokale partnere var blant de første responderende aktørene på bakken og kunne raskt mobilisere nødhjelp gjennom etablerte strukturer og tillitsbaserte relasjoner i lokalsamfunnene. Erfaringene viser at mye

av arbeidet som gjør det mulig å nå fram med hjelp skjer gjennom lokale nettverk, likeverdige partnerskap og evnen til å tilpasse seg skiftende tilgangsforhold og sikkerhetsutfordringer. Dette er kapasitet som bygges over tid og som ikke lett kan etableres etter at en krise har oppstått. Det samme så vi nylig i Nepal, hvor CARE og partnere kunne yte effektiv livreddende innsats på grunn av vår etablerte tilstedeværelse.

Anbefaling: en helhetlig partnerskapsmodell

CARE Norge anbefaler at det etableres en partnerskapsmodell som omfatter både langsiktige og humanitære avtaler. Det ligger til rette for det gjennom Plusspartnerskap, hvor det fortsatt er betydelig urealisert potensiale i å nyttiggjøre organisasjonenes kompetanse og kapasitet. Kvalitetssikrede organisasjoner kan gjennom Plusspartnerskapet få tilgang til humanitære responsmidler innenfor eksisterende avtaler når akutte kriser oppstår.

- Partnerskapsavtaler bør kunne inkludere en dedikert humanitær komponent som kan aktiveres ved behov, basert på klare kriterier og behovsvurderinger.
- Modellen vil redusere administrative kostnader og antallet separate søknads- og kontraktsprosesser for både organisasjoner og forvaltningen.
- Den vil styrke sammenhengen mellom nødhjelp, gjenoppbygging og langsiktig utvikling, og bidra til en mer helhetlig innsats.
- Dette vil gi raskere mobilisering og mer effektiv bruk av organisasjoner som allerede har lokal tilstedeværelse og etablerte partnere.
- Integrering av humanitær finansiering i partnerskapsavtaler kan gjennomføres uten å svekke humanitære prinsipper, gjennom tydelige aktiveringsterskler, behovsbasert respons, upartiskhet, nøytralitet, uavhengighet og ansvarliggjøring
- Dette gjør at Norad og Utenriksdepartementet kan bedre utnytte eksisterende partnerskap fremfor å etablere nye finansieringsmekanismer når kriser oppstår.

Prosjekt Vendepunkt gir en mulighet til å etablere en mer fleksibel, tillitsbasert og lokalt ledet modell som reduserer fragmentering og gir bedre resultater for mennesker som lever i krise og sårbarhet.